

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.004.05.2015
P/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 roku
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Izabela Chlebowska-Gąsczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92918 z dnia 10 lutego 2015 r. Zuzanna Kaźmierczak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92899 z dnia 19 stycznia 2015 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski Gminy Kłecko, ul. Dworcowa 14, 62-270 Kłecko (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Serwatka, Burmistrz Gminy Kłecko (od grudnia 2015 r.) Do 7 grudnia 2014 r. stanowisko Burmistrza Gminy Kłecko zajmował Pan Marek Kozicki. [dowód: akta kontroli str. 5-8]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że dotacja celowa na postępowanie w sprawie zwrotu w 2014 r. podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę, została rzetelnie oszacowana. Wnioski o przekazanie tej dotacji zostały prawidłowo sporządzone i przekazane Wojewodzie Wielkopolskiemu. Otrzymana na tej podstawie dotacja celowa w kwocie 786.546,44 zł została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Prawidłowo zaprezentowane zostały także odpowiednie dane w tym zakresie w sprawozdaniu Rb-50.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie zwrotu podatku akcyzowego dotyczyły:

- nierzetelnego prowadzenia postępowań w sprawie zwrotu w 2014 r. podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz w sprawie wymiaru podatku rolnego,
- niezachowania obowiązującego terminu przy przekazaniu Wojewodzie Wielkopolskiemu okresowych sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat zwrotu podatku.

Nieprawidłowości związane z realizacją w Urzędzie zadań z zakresu pomocy społecznej polegały na:

- niedostosowaniu regulaminu organizacyjnego Urzędu do faktycznie realizowanych zadań,
- nieopracowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych.

III. Wyniki kontroli

1. Planowanie przez Gminę Klecko wybranych dotacji z budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z uchwałą z 20 września 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Klecko¹ dyrektorzy i kierownicy podległych jednostek organizacyjnych (w tym m.in. Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – dalej: „MGOPS”), pracownicy urzędu oraz przedstawiciele podległych jednostek organizacyjnych, zobowiązani byli do przedłożenia Burmistrzowi materiałów planistycznych wraz z objaśnieniami do 15 października roku poprzedzającego rok budżetowy.

Pismem z dnia 2 września 2013 r. Burmistrz wydał dyspozycję, aby przy opracowywaniu materiałów do projektu budżetu Gminy Klecko na 2014 r. oraz planów finansowych przyjąć m.in. plan wynagrodzeń wg. miesiąca października 2013 r. i wzrost wynagrodzeń o 3% w stosunku rocznym².

[dowód: akta kontroli str. 9-11]

Burmistrz Klecka nie przekazywał Wojewodzie Wielkopolskiemu, na etapie planowania, informacji o kwotach wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami zadań.

Gmina, planując wielkości środków finansowych do projektu budżetu na rok 2014, szacowała wielkości środków niezbędnych na realizację wszystkich zadań przewidywanych na ten rok, w tym również z zakresu administracji rządowej. Wielkości zakładane wstępnie do projektu budżetu wyliczono na podstawie wydanych decyzji, zawartych umów o pracę oraz danych historycznych w poszczególnych zadaniach. Były to, zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika, wyliczenia wstępne na potrzeby własne. Do projektu budżetu oraz później do uchwalenia budżetu w zakresie zadań administracji rządowej przyjęto kwoty zgodne z zawiadomieniem Wojewody Wielkopolskiego.

[dowód: akta kontroli str. 100-104]

Gmina Klecko otrzymała od Wojewody Wielkopolskiego informacje o kwotach dotacji celowych przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w ustawie budżetowej, w terminach wynikających z art. 143 i 148 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.

[dowód: akta kontroli str. 12-75]

Planowane wydatki na realizację zadań dotyczących zwrotu podatku akcyzowego w rozdziale 01095, ze względu na ich specyfikę, zostały wprowadzone do budżetu w trakcie 2014 r. na podstawie trzech informacji Wojewody Wielkopolskiego o decyzji Ministra Finansów dotyczącej przyznania środków na ten cel. Kwoty przyznanych dotacji były zgodne z zapotrzebowaniem Gminy, oszacowanym na podstawie wniosków producentów rolnych (na zasadach określonych w § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dotacji na postępowania dotyczące zwrotu podatku akcyzowego⁴). W 2014 r. Gmina wnioskowała również do Wojewody Wielkopolskiego o dodatkowe środki w kwocie 931,21 zł na wypłatę zwrotu podatku

¹ Uchwała Nr XXXV/236/10 Rady Miejskiej Gminy Klecko z dnia 20 września 2010 r.

² Zgodnie z pismem, plan wynagrodzeń na 2014 r. wg wyliczenia: płaca wg miesiąca października 2013 r. x 12 miesięcy, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne oraz wzrost wynagrodzeń 3% w stosunku rocznym.

³ j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1339).

akcyzowego dot. 2013 roku, w związku z odwołaniem się producenta rolnego do SKO.

[dowód: akta kontroli str. 18-20, 24]

Dotacje celowe na realizację w 2014 r. zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami przekazane zostały przez Burmistrza Gminy Klecko Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Klecku, w terminach umożliwiających pełne i terminowe ich wykonanie.

[dowód: akta kontroli str. 76]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W planowanej kwocie dotacji na 2014 r. nie zostały uwzględnione zadania zlecone Gminie na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁵. W 2014r. Kierownik MGOPS wydała 6 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej (w 2012 i 2013 r. – po 7 decyzji)⁶.

[dowód: akta kontroli str. 100-121]

Wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy do zadań zleconych gminy (art. 7 ust. 2), na sfinansowanie których gmina powinna otrzymać dotację z budżetu państwa (art. 7 ust 4). Urząd nie wnioskował jednak o udzielenie dotacji na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczenia opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, spełniającym kryterium dochodowe. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że zadania te realizowane były bezpośrednio przez MGOPS i nie zgłoszono Burmistrzowi Gminy Klecko zapotrzebowania na tego rodzaju dotację.

[dowód: akta kontroli str. 100-121]

Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziale 85212 oraz 75023 dofinansowana była w 2014 r. środkami własnymi Gminy Klecko. Pomimo tego Burmistrz Gminy Klecko nie wnioskował do Wojewody Wielkopolskiego o zwiększenie środków na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, gdyż jak wyjaśniła Skarbnik Gminy środki te są niewystarczające od lat. Na zwiększenie dotacji na 2015 r. nie wpłynął również fakt, że w 2014 r. na prośbę Wojewody wszystkie gminy wypełniały ankiety o rodzajach wykonywanych zadań oraz środkach z dotacji i własnych, zaangażowanych do realizacji tych zadań.

[dowód: akta kontroli str. 100-121]

2. Burmistrz Miasta i Gminy Klecko w 2014 r. nie przekazywał do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu (dalej „WUW”):

- zapotrzebowań na środki finansowe w dziale 852 (prośby o zwiększenie planu) za miesiące od stycznia do kwietnia 2014 r.,
- kwartalnych sprawozdań: rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych oraz z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁵ j.t. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁶ Koszty wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczenia opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, spełniającym kryterium dochodowe oszacowane zostały na kwotę 594,96 zł (6 decyzji wydanych w 2014 r.), 669,55 zł (7 decyzji wydanych w 2013 r.) oraz 645,54 zł (7 decyzji wydanych w 2012 r.).

Dokumenty te przekazywane były bezpośrednio przez MGOPS gdyż, jak wyjaśniła Skarbnik Gminy, Kierownik tej jednostki realizowała wszystkie sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych⁷.

[Dowód: akta kontroli: 77-82, 122-123]

Zadania dotyczące świadczeń rodzinnych są zadaniami z zakresu administracji rządowej, które zostały zlecone do wykonywania Burmistrzowi. Udzielone Kierownikowi MGOPS pełnomocnictwa nie obejmowały kompetencji Burmistrza do wykonywania czynności związanych z określaniem zapotrzebowania na dotacje celowe z budżetu państwa i sprawozdawczością z realizacji zadań zleconych.

Po otrzymaniu pisma Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 kwietnia 2014 r., w którym poinformował, że wszelkie wnioski, zapotrzebowania i prośby kierowane do Wojewody Wielkopolskiego, które mają wpływ na budżet gminy, będą rozpatrywane tylko w przypadku złożenia na nich podpisu Burmistrza, zapotrzebowania przekazywane były zgodnie z tą dyspozycją, tj. przez Burmistrza Gminy Klecko.

[Dowód: akta kontroli, str. 77-82]

2. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej

Opis stanu
faktycznego

W regulaminie organizacyjnym Urzędu, zadanie związane z rozliczaniem zwrotu podatku akcyzowego należało do kompetencji Referatu infrastruktury, gospodarki, kultury i rekreacji. Zadanie to zostało przypisane, zgodnie z zakresem czynności, podinspektorowi ds. rolnictwa.

[dowód: akta kontroli str. 124-138]

Urząd w 2014 r. wykorzystał dotację celową w kwocie 786.546,44 zł⁸ na wypłatę zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego⁹ i na koszty postępowania w sprawie zwrotu podatku¹⁰.

[dowód: akta kontroli str. 228-279]

W 2014 r. zostało złożonych 449 wniosków o zwrot podatku akcyzowego. Badaniem objęto 45 postępowań (10 %). Analiza tych postępowań wykazała m.in., że: wnioski od producentów rolnych przyjęte zostały w terminie określonym w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Zwroty podatku akcyzowego (wypłaty) nastąpiły terminowo, tj.: 29 kwietnia 2014 r. i 30 października 2014 r.

[dowód: akta kontroli str. 164-214]

Roczne rozliczenie dotacji oraz roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku przekazano do WUW w terminie wynikającym z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie

⁷ Kierownik MGOPS posiadała pełnomocnictwo z dnia 28 marca 1996 r., na podstawie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym m.in. do dokonywania czynności prawnych związanych z prowadzeniem gminnej jednostki organizacyjnej w granicach zwykłego zarządu. Poza tym pełnomocnictwem posiadała również m.in. upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy Klecko oraz do załatwiania spraw z zakresu świadczeń rodzinnych oraz prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁸ W tym 785.615,23 zł (dotyczy wniosków złożonych w 2014 r.) oraz 931,21 zł dotyczy wniosku złożonego w 2013 r. (Gmina zwróciła się do Wojewody z wnioskiem o dodatkowe środki na wypłatę zwrotu wynikającego z wniosku złożonego w 2013 roku. Przedmiotowa wypłata była efektem odwołania się producenta do SKO).

⁹ Kwota 771.123,96 zł.

¹⁰ Kwota 15.422,48 zł.

zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę¹¹ (§ 6 ust. 1 pkt 2).

[dowód: akta kontroli, str. 228-230, 233, 242-243]

Kwoty badanych dotacji zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2014 r. Sprawozdanie to zostało terminowo przekazane Wojewodzie Wielkopolskiemu.

[dowód: akta kontroli str.282-296]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W jednym postępowaniu w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, spośród 45 objętych badaniem, podstawą obliczenia rocznego limitu zwrotu tego podatku, były grunty, nieujęte w ewidencji gruntów i budynków Gminy Klecko (grunty te znajdowały się na terenie sąsiedniej gminy). Kwota wypłaconego w 2014 r. z tego tytułu zwrotu podatku akcyzowego to kwota 823,71 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono ponadto, że decyzje w sprawie wymiaru podatku rolnego¹² zostały wydane w odniesieniu do gruntów niebędących w ewidencji gruntów i budynków Gminy Klecko, co stanowi naruszenie art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym¹³

Podczas kontroli NIK decyzja w sprawie wymiaru podatku rolnego oraz podatku od nieruchomości za 2015 r. została skorygowana, tj. zmniejszono wymiar podatku o kwotę 1.858 zł, (z kwoty 2.093 zł do kwoty 235 zł). Naliczony w Urzędzie i zapłacony podatek rolny oraz podatek od nieruchomości za 2014 r. w kwocie 2.170 zł był wyższy od należnego o 1.929 zł.

[dowód: akta kontroli str. 215-227]

Odpowiedzialny za powyższe decyzje inspektor wyjaśnił, że na terenie gminy Klecko podatnik posiada grunty o powierzchni 1,1000 ha. Do systemu informatycznego „POGRUN+” wprowadzono do opodatkowania podatkiem rolnym również grunty, położone na terenie sąsiedniej gminy (o powierzchni 9,6300 ha). W trakcie trwania kontroli NIK dokonano korekty decyzji za 2015 r. opodatkowując grunty o powierzchni 1,1000 ha.

[dowód: akta kontroli str. 215-216]

W siedmiu postępowaniach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego¹⁴, spośród 45 objętych badaniem, podstawą obliczenia rocznego limitu zwrotu tego podatku, były powierzchnie gruntów, za które wnioskodawcy opłacali podatek rolny. Powierzchnie tych gruntów (użytków rolnych) nie były zgodne z danymi w tym zakresie wykazanymi w ewidencji gruntów i budynków. Podinspektor ds. rolnictwa prowadzący postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, nie weryfikował powierzchni użytków rolnych wykazanych we wnioskach z ewidencją gruntów i budynków. Występujące w tym zakresie różnice zostały wyjaśnione dopiero w wyniku przeprowadzonej w trakcie kontroli NIK weryfikacji powierzchni użytków rolnych, stanowiących podstawę zwrotu podatku, m.in. w wyniku zebranych materiałów potwierdzających fakt użytkowania ich przez wnioskodawców.

[dowód: akta kontroli str. 171]

¹¹ Dz.U. z 2013 r., poz. 1339.

¹² Nr 52 z 2014 r. oraz nr 92 z 2015 r.

¹³ j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 ze zm.

¹⁴ Łączna kwota wypłaconego w 2014 r. zwrotu podatku akcyzowego w zakresie decyzji wydanych na podstawie ww. wniosków to kwota 62.530,94 zł.

2. Do obliczenia zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego przyjęto w jednym postępowaniu fakturę dokumentującą zakup benzyny, podczas gdy podstawą powinna być faktura dokumentująca zakup oleju napędowego¹⁵. W kolejnym postępowaniu do obliczenia zwrotu podatku przyjęto fakturę dokumentującą zakup oleju napędowego przez inną niż wnioskodawca osobę. Skutkowało to zawyżeniem należnego zwrotu podatku o odpowiednio 47,76 zł i 31,71 zł. Odpowiedzialny podinspektor ds. rolnictwa tłumaczył to przeoczeniem.

Ponadto w jednym przypadku ustalona w decyzjach¹⁶ kwota zwrotu podatku akcyzowego przekroczyła o 379,71 zł limit przeznaczony do wykorzystania w 2014 r. Odpowiedzialny podinspektor ds. rolnictwa tłumaczył to pomyłką.

W trakcie kontroli NIK zawyżone zwroty podatku w kwocie 468,36 zł wraz z odsetkami w wysokości 12 zł, zostały zwrócone przez producentów rolnych, a następnie przekazane przez Urząd na rachunek WUW (zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości).

[dowód: akta kontroli str. 139-143, 148-151, 324]

3. Powierzchnia użytków rolnych (będących w posiadaniu lub współposiadaniu wnioskodawców, wynikająca z ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego 2014 r.) wskazana w uzasadnieniach czterech decyzji dot. zwrotu podatku akcyzowego, w drugim okresie płatniczym, różniła się od powierzchni użytków rolnych wskazanych w decyzjach dot. pierwszego okresu płatniczego¹⁷. Powierzchnia użytków rolnych wskazana w uzasadnieniu jednej decyzji dot. zwrotu podatku akcyzowego w drugim okresie płatniczym była ponadto niezgodna z oświadczeniem we wniosku. Nie miało to jednak wpływu na prawidłowe obliczenie należnego zwrotu podatku. Podinspektor ds. rolnictwa wyjaśnił, że było to wynikiem zastosowania w tych przypadkach błędnej interpretacji przepisów przekazanej na szkoleniu, w którym brał udział.

[dowód: akta kontroli str. 139-143, 203-210]

4. Na wszystkich fakturach stanowiących załącznik do wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, pod adnotacją „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” brak było podpisu pracownika przyjmującego te faktury. Obowiązek umieszczania ww. adnotacji na fakturach VAT stanowiących załączniki do wniosków producentów rolnych wynika z art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Brak podpisu pod adnotacją uniemożliwiał stwierdzenie, że faktury, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego, przyjęte zostały przez upoważnionego pracownika.

Podinspektor ds. rolnictwa wyjaśnił, że tylko on zajmował się przyjmowaniem wniosków.

[dowód: akta kontroli str. 139-143, 203-210]

Zdaniem NIK z uwagi na obowiązek przyjmowania faktur przez osoby dysponujące stosownym upoważnieniem brak możliwości identyfikacji osoby, która dokonała tej czynności świadczy o braku rzetelności postępowania.

5. Spośród 45 decyzji dotyczących zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, dziewięć (20%), zostało wydanych z przekroczeniem 30 dniowego terminu (od dnia złożenia wniosku), wynikającego z art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Na podstawie tych decyzji dokonano zwrotu podatku akcyzowego w kwocie 136.204,35 zł.

[dowód: akta kontroli str. 211-214]

¹⁵ Decyzja nr Fn.3153.226.2014 z dnia 18 marca 2014 r.

¹⁶ Decyzja Fn.3153.299.2014 z dnia 15 września 2014 r. oraz Fn.3153.93.2014 z dnia 18 marca 2014 r.

¹⁷ Łączna kwota wypłaconego w 2014 r. zwrotu podatku akcyzowego na podstawie tych decyzji to kwota 57.477,36 zł

Zgodnie z wyjaśnieniem podinspektora ds. rolnictwa, decyzje zostały wydane w odpowiednim terminie natomiast program „PROGUN+” drukował decyzje z błędną datą przy podpisie Burmistrza.

[dowód: akta kontroli str. 139-143]

Za wydanie decyzji administracyjnej, a tym samym załatwienie sprawy, można uznać datę, w której akt administracyjny zaopatrzony został we wszystkie niezbędne elementy tej formy działania administracji publicznej. Tak w szczególności należy pojmować konieczne elementy decyzji określone w art. 107 § 1 K.p.a. Przepis ten wymaga by decyzja zawierała podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Zatem datą wydania decyzji jest data jej podpisania przez osobę upoważnioną do jej wydania¹⁸. Stanowisko to stanowiło podstawę przyjęcia, że we wskazanych wyżej dziewięciu przypadkach wydanie decyzji nastąpiło w dniu podpisania ich przez upoważnioną do tego osobę. Wyjaśnienia podinspektora ds. rolnictwa, który powołuje się na fakt, że decyzje zostały wydane w odpowiednim terminie a wydrukowane z błędną datą przy podpisie Burmistrza nie zostały uwzględnione. Wszystkie decyzje objęte kontrolą (tj. 45) zawierają inną datę umieszczoną na pierwszej stronie decyzji, a inną datę podpisania przez osobę upoważnioną. Fakt wydania z przekroczeniem ustawowego terminu wystąpił natomiast w 9 omawianych przypadkach. Tak więc brak jest podstaw do uznania, że we wskazanych przypadkach nieprawidłowości nie wystąpiły.

6. W 27 postępowaniach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, spośród 45 objętych badaniem dokumentacja była prowadzona nierzetelnie. Świadczy o tym brak podpisu przy wprowadzanych zmianach treści wniosków (dokonywanych skreśleniach lub uzupełnieniach); przyjmowanie wniosków, w których deklarowano inną niż faktyczna liczbę faktur dokumentujących zakup oleju napędowego lub na nieaktualnym wzorze; przyjmowanie oświadczeń dot. współposiadania gruntów bez zgody współposiadaczy na ubieganie się wnioskodawcy o zwrot podatku; brak na niektórych wnioskach daty wpływu do Urzędu.

Podinspektor ds. rolnictwa, wyjaśnił, że błędy te wynikały głównie z pośpiechu i niedopatrzenia.

[dowód: akta kontroli str. 139-143, 203-210]

7. Sprawozdania rzeczowo-finansowe za I i II okres płatniczy zostały przekazane od 1 do 3 dni po terminie wynikającym z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.

W złożonych wyjaśnieniach podinspektor ds. rolnictwa odniósł się wyłącznie do wniosków o przekazanie gminie dotacji (§ 2 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia).

[dowód: akta kontroli str. 139-143]

8. Pomimo przypisania w regulaminie organizacyjnym Urzędu zadania dotyczącego przyznawania zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych referatowi planowania i finansów (§ 34 pkt 15), faktycznie zadanie to było realizowane przez MGOPS w Kłecku.

Burmistrz Gminy KłECKO wyjaśnił, że zapis w § 34 pkt 15 znalazł się w regulaminie organizacyjnym Urzędu przez pomyłkę, spowodowaną zastosowaniem wzorcowego regulaminu. Zadania te realizowane są przez MGOPS i, jak stwierdził, zostaną niezwłocznie usunięte przy jego nowelizacji.

[dowód: akta kontroli str. 93-94]

¹⁸ Wyrok SN z dnia 2 października 2002 r. sygn. akt III RN 149/01 (OSNP 2003, nr 16, poz. 371). Podobne stanowisko zajął NSA w wyroku z dnia 4 listopada 1998 r. sygn. akt I SA 660/98 (niepubl.).

9. Mimo obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁹ od stycznia 2014 r. do zakończenia czynności kontrolnych w Gminie nie została opracowana strategia rozwiązywania problemów społecznych. Wcześniejszy dokument obowiązywał w latach 2009-2013.

Burmistrz Gminy Klecko wyjaśnił, że w planie finansowym MGOPS na 2015 r. zostało zaplanowane opracowanie nowej strategii i od stycznia 2015 r. podejmowane są działania w tym zakresie. Ponadto, wiele zadań, które wynikały ze strategii na lata 2009-2013, zgodnie z wyjaśnieniem, były zadaniami długofalowymi i wykraczały poza 2013 r. zatem, były realizowane również w 2014 r.

[dowód: akta kontroli str. 93-94]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. We wszystkich 45 decyzjach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego powoływano się na nieobowiązujący publikator tekstu jednolitego Kpa (Dz.U. z 2000 Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Od 27 lutego 2013 r. obowiązywał tekst jednolity (Dz.U. z 2013 r. poz. 267). Ponadto przy tekście jednolitym ustawy o zwrocie podatku akcyzowego nie wskazano jego zmian.

2. W podstawie prawnej wszystkich ww. decyzji powołano art. 10 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, który określał sposób ustalenia limitu oraz zobowiązywał do zamieszczenia kwoty zwrotu podatku w decyzjach wydawanych w 2006 r. i nie miał zastosowania do postępowań prowadzonych w 2014 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem podinspektora ds. rolnictwa, już usunięta została ta wada, „aby w kolejnych wydawanych decyzjach nie popełniać tego błędu”.

[dowód: akta kontroli str. 139-143]

3. Inspektor wydająca decyzje w sprawie wymiaru podatku rolnego oraz podatku od nieruchomości, działała na podstawie upoważnienia wydanego na podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy o samorządzie terytorialnym.

Burmistrz wyjaśnił, że w związku z planowaną w połowie roku reorganizacją Urzędu dokonane zostaną korekty wszystkich upoważnień, uwzględniając przede wszystkim obecnie obowiązujące przepisy i zadania przypisane poszczególnym pracownikom.

[dowód: akta kontroli str. 98-99]

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o:

- 1) zwiększenie nadzoru nad rzetelnością prowadzenia i dokumentowania postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz w sprawie wymiaru podatku rolnego,
- 2) podjęcie działań przewidzianych w art. 9 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zmierzających do wyegzekwowania nadpłaconego zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do gruntów nieujętych w ewidencji gruntów i budynków Gminy Klecko,
- 3) terminowe przekazywanie okresowych sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat zwrotu podatku,
- 4) dostosowanie regulaminu organizacyjnego Urzędu do faktycznie realizowanych zadań,
- 5) opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych.

¹⁹ j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 163. W okresie kontroli jednolity tekst ustawy opublikowany był w Dz. U. z 2013 r. poz. 182.

²⁰ j.t. Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 27 marca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Izabela Chlebowska-Gąsczyk
specjalista kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis